

Museu de Menorca

Pla anual 2015

Estat actual i accions 2015

Carolina Desel
16 de desembre de 2015

1.	Introducció.....	2
2.	Objectius generals.....	3
3.	Col·leccions.....	4
4.	Arquitectura.....	6
5.	Exposició.....	9
6.	Difusió i comunicació.....	10
7.	Seguretat.....	12
8.	Recursos Humans.....	13
9.	Recursos Econòmics.....	15
10.	Relacions amb altres institucions.....	16
11.	Annex.....	17
11.1.	Projecte Educatiu del Museu (esborrany).....	17
11.2.	Horaris i taxes actuals.....	20
11.3.	Proposta d'horaris.....	21
11.4.	Proposta de taxes.....	22

1. Introducció

Per tal d'elaborar aquest Pla anual, el primer pas ha estat conèixer la situació actual del museu i fer-ne un anàlisi des del punt de vista de la gestió museològica. Així doncs, el document es presenta dividit en els apartats que formen part de la gestió d'un museu. En cada apartat hi ha un anàlisi de la situació actual i tot seguit es presenten les accions pel 2015 i unes accions a llarg termini.

Segons la "Llei 4/2003 de 26 de març, de museus de les Illes Balears", el museu ha de disposar d'un pla director del centre, actualment el Museu de Menorca no en disposa.

Un pla director, elaborat amb una visió a llarg termini, de deu a quinze anys, hauria de ser bàsic, ja que ens indica els objectius de la institució, imprescindible per elaborar les polítiques dels diversos departaments del museu.

No hem plantejat, ni a través d'aquest document ni al llarg del 2015 realitzar formalment el pla director, ja que aquest requereix un coneixement i anàlisi de la institució i de la situació actual del territori molt profund que hem comportaria molt de temps. Pel 2015 cal ser molt pragmàtics, sobretot tenint en compte que hi ha el tema de les obres i que els aspectes de difusió i comunicació del museu són prioritaris, ja que són els punts més febles del museu, com queda reflectit en aquest informe.

Per l'exercici 2015 proposo doncs, potenciar les funcions educadora, difusora i social del museu. Funcions que tenen com objectiu apropar el museu a la societat, ja que entenc que aquestes són les febleses de la situació actual del MDM.

Apropar el museu a la societat seria la missió del MDM per aquest 2015, sense deixar d'exercir, evidentment, la funció de conservació del seu fons.

Es a partir d'aquestes premisses que s'ha elaborat el present Pla anual.

2. Objectius generals

- Esdevenir un museu dinàmic i obert a tots els segments de la població.
- Donar una visió del museu com una entitat lúdica, participativa i propera al ciutadà.
- Donar a conèixer la col·lecció del museu al públic local i no local.
- Esdevenir un espai educatiu.
- Promoure el coneixement de la història de Menorca a tots els segments de la població.
- Rendibilitzar el museu en els aspectes didàctics i de societat, sense descartar l'econòmic.
- Proporcionar una opció pròxima d'educació no formal i informal al món educatiu.
- Potenciar les xarxes socials i la participació ciutadana.
- Millorar l'experiència museal, oferint una visita més agradable i lúdica.
- Sensibilitzar a la ciutadania del valor del patrimoni històric menorquí i promoure així el sentiment de pertinença.
- Incrementar el nombre de visitants i diversificar el tipus de públic. Es posarà el màxim esforç en augmentar el nombre de visitants locals.
- Esdevenir un museu inclusiu.
- Potenciar l'experimentació i diàleg sobre el patrimoni menorquí.

3. Col·lecció

Fons del Museu

Actualment la col·lecció del museu està formada per un total, aproximatiu, d'uns 190.000 objectes. Per la documentació del fons del museu s'utilitza el programa DOMUS des de l'any 2009, actualment hi ha un total de 116.897 fitxes entrades. Bàsicament es fons del museu està format per peces d'arqueologia, belles arts i etnologia.

El museu no disposa de restauradora des del febrer de 2014, des de llavors s'havien parat les taxes de control mediambiental. El mes de gener s'ha començat els tràmits per obrir el borsí, segons directius del Govern Balear.

Biblioteca

El museu disposa d'una biblioteca amb un volum d'aproximadament 15.000 llibres, de temàtica històrica i arqueològica principalment. Malgrat disposar d'un recurs tant important per poder estudiar i investigar la història de Menorca, la biblioteca està totalment infravalorada, ja que no es s'informa enlloc la seva existència i el número d'usuaris, tot i que no es comptabilitza, es molt reduït.

Una de les col·leccions importants són Col·lecció Vives Escudero i Col·lecció Serra Belabre, consultades poques vegades.

La biblioteca es un dels espais que es veuran afectats per les properes obres, s'ha de buidar per poder fer el fals sostre, aquest fet que ens condiciona les accions a dur a terme.

Investigació

Actualment el museu recolza científicament les següents intervencions arqueològiques :

- Cartes arqueològiques subaquàtiques de Menorca (Amics del Museu de Menorca).
- Excavació del derelict de Binissafuller (Amics del Museu de Menorca).
- Excavacions del Poblat Talaiòtic de Torre d'en Galmés (Amics del Museu de Menorca).
- Excavacions del poblat de Cornia Nou (Museu de Menorca).
- Excavacions a Cap de Forme d'Escanutells. (Universitat de Sàsser)
- Projectes Civitas de la Universitat de les Illes Balears.

Això comporta la cessió de les seves infraestructures per l'estudi del material recuperat en aquestes excavacions.

En el cas del projecte de Cornia hi havia una aportació econòmica del pressupost del Museu, que caldrà estudiar. Dijous 22 de gener tinc reunió amb els codirectors d'aquest projecte.

Accions 2015

- Cobrir la plaça de restauradora del museu, el qual ens permetrà un major control de les col·leccions i de la seva conservació. Un cop coberta la plaça establir una política de restauració i conservació, segons les necessitats.
- Establir un protocol d'accés de l'usuari/investigador a les col·leccions i a la seva documentació. Aquesta normativa caldrà consensuar-la amb el suport del servei de patrimoni del Consell Insular. (ja s'ha començat establir contactes).
- Incorporar de peces del Fons a espais no expositius del museu.
- “La peça del mes”. Aquesta activitat té com objectiu donar a conèixer una peça del fons del museu. S'ha habilitat la zona de l'avantsala del bar per aquesta activitat, així no interfereix en l'espai expositiu i es de lliure accés. Aquesta activitat seria molt interessant portar-la a espais externs. Una proposta a considerar es exposar el collaret de denes de pasta de vidre, d'època talaiòtica, en alguna joieria, S'escopinya de Maó o la de Cales Fonts. Seria una bona activitat a dur a terme durant els mesos d'estiu i es podria lligar amb la promoció de Menorca Talaiòtica, candidata a Patrimoni Mundial.
- Establir un horari d'obertura regular de la biblioteca del Museu. Establir un control dels usuaris, mitjançant un registre i un protocol d'accés. Per tal d'oferir un servei de fotocopies ens besaríem amb les taxes i la política de la Biblioteca Pública de Menorca.

Accions a llarg termini

- Redacció de la política d'adquisicions.
- Un cop acabades les obres, s'ha de redistribuir la biblioteca, adquirir noves estanteries i posar a l'abast del públic tots els volums.
- Renovació del relat museològic.
- Incorporació d'elements interpretatius a la visita.
- Planificació d'exposicions temporals per donar a conèixer el fons del museu.

4. Arquitectura

El dia 12 de desembre es van acabar les obres d'acondicionament del museu, que bàsicament van consistir en la realització d'un fals sostre en la zona de magatzems, obres en el terra del magatzem, redistribució d'espais i incorporació de diversos elements contra incendis al llarg de l'edifici. Accions que permetran demanar el permís d'obres a l'ajuntament de Maó per tal d'iniciar les obres de reforma del museu.

S'està treballant en el projecte definitiu de les obres del museu que avarca les següents àrees:

- Aire condicionat de tot l'edifici
- Instal·lació elèctrica
- Ascensors
- Il·luminació façana
- Il·luminació claustre
- Restauració façana
- Il·luminació sales exposició

Aquesta obra implica el buidatge de tota la zona d'oficines, taller de restauració i sales d'exposicions. Segons conversa mantinguda amb el sr. Moreno, arquitecta del Ministerio de Educación, Cultura y Deportes, el total de les obres duraran uns 10 mesos, i serà necessari tenir tancat el museu durant dos mesos. Passat aquest temps s'ha acordat que es pugui obrir la planta baixa del museu, i a partir d'aquí actuar per zones, sempre amb una coordinació total entre la direcció del museu i el responsable de les obres.

El fet que la seu del museu té la figura de BIC, per tant hi ha alguns temes que caldrà l'assessorament del Servei de Patrimoni del Consell Insular. (ja s'ha establert els contactes)

Els temes a tractar amb el Servei de Patrimoni són:

- Restauració de la façana: en el nou projecte s'ha contemplat la restauració i il·luminació de la façana. Cal consultar el grau d'intervenció i si es reposen els elements decoratius malmesos o es fa una restauració més arqueològica.
- Terrat antiga sala de didàctica: per raons de seguretat cal pujar l'alçada de la barana. Cal estudiar si es puja el mur o es col·loca una barana estèticament discreta.
- En el projecte que s'havia parlat amb el sr. Plantalamor, hi havia pressupostat repicar una sèrie d'arcs que es troben en l'espai expositiu. Caldria replantejar aquesta qüestió.

Canvis projecte d'obres

Per canvi de criteris en la gestió del museu s'han modificat els següents punts del projecte:

- En la zona de magatzem s'havia projectat rebaixar el paviment i fer una zona de treball (centre d'investigació arqueològica) amb capacitat per quatre persona. Aquesta proposta s'anul·la i l'espai es dedicarà a magatzem d'àmfores.

- L'antiga sala de didàctica estava projectada com a zona de treball, amb capacitat per deu persones. S'ha desestimat aquesta idea, el nou ús d'aquesta sala serà públic. Es planteja un espai de creativitat obert a totes les edats, on també es podrien incloure alguns elements interactius per dinamitzar el discurs museològic.
- També es desestima tirar la paret que separava l'antiga sala de didàctica en dos. En l'espai més reduït es projecte una zona de descans (office) pel personal intern del museu. Actualment l'office es troba a la zona de cafeteria ocupant un espai públic que es vol tornar a recuperar.
- A la recepció s'havia projectat tancar amb vidres l'espai de venda d'entrades, aquesta proposta queda desestimada. Es manté la reforma que comportarà dotar a la recepció de taquilles tancades a disposició del públic, però quedaran reduïdes de 40 a 20.

Magatzems

En aquesta primera fase de reforma del museu es va buidar tota la zona del magatzem, tasques en les quals hi van participar sis persones, externes al museu, durant tres mesos.

Les obres realitzades han comportat la realització d'un falç sostre en la zona dels magatzems per pal·liar les altes temperatures que s'arribaven durant els mesos d'estiu, i també s'ha reformat el paviment.

En la segona fase no s'haurà d'intervenir en aquesta zona, més enllà del sistema d'alarmes i tancar la zona freda.

S'han donat les directrius corresponents perquè es reestructuri el magatzem amb criteris lògics amb l'objectiu de tenir un magatzem àgil i pràctic alhora de treballar. El personal del museu es qui dirigeix aquestes tasques amb el suport de dos externs. El problema es el gran volum de feina i la manca de personal. Els dos externs acaben la seva feina el 16 de gener i segons el ritme actual de treball el trasllat no estarà complert. Cal ser molt conscients que per desmuntar el magatzem hi van treballar 6 persones durant 3 mesos.

En la situació actual, el que més hem preocupa es aquest acondicionament del magatzem, ja que tenim la majoria de zones del museu inhabilitades, ocupades per caixes i material del fons del museu.

S'ha acordat amb el Consell que els dos arqueòlegs, Borja Corral i Martí Carbonell, continuaran aquestes tasques. Per altre banda s'ha donat ordres a tot el personal, que les tasques de trasllat del material al magatzem són prioritàries.

Comunicació i circulacions generals

Els elements interns direccionals i de comunicació han quedat obsolets i alguns es troben en molt mal estat de conservació, sobretot els de la zona del claustre, que estan rovellats a causa de l'elevat grau d'humitats.

Un aspecte on hi ha moltes mancances es en el recorregut del museu, els elements direccionals no son suficients ni clars per dirigir d'una manera correcta al visitant i sovint aquest té la sensació d'estar perdut dins l'espai expositiu, fet que impedeix assolir un nivell

òptim de satisfacció al fer la visita.

Accions 2015

- Reordenació dels magatzems. Un cop acabada aquesta tasca es faran una sèrie de visites guiades al magatzem, per donar a conèixer aquest espai al públic en general.
- Abans de començar les obres caldrà fer el buidatge de tot l'espai expositiu i de les zones de treball al igual que de la biblioteca. Buidatge que comportarà un volum molt considerable de feina.
- Revisió dels elements direccionals, cal fer un estudi del recorregut expositiu. S'ha parlat amb l'empresa Roseta y Oihana, de la sra. Roseta Mus, i la proposta que presentava juntament amb l'experiència en aquest camp es prou interessant.

5. Exposició

L'actual museografia correspon a la realitzada l'any 1998, amb uns criteris que s'allunyen de la museografia del segle XXI. Ens trobem davant d'un museu molt estàtic sense cap tipus d'element interactiu al llarg de l'exposició. Per altra banda tampoc s'ha variat el discurs ni els objectes exposats, no hi ha una política de rotació del fons.

Serà a partir de les activitats didàctiques que es corregirà aquesta mancança d'elements interactius on hi pugui haver una interacció entre l'objecte i el visitant.

La museografia actual presenta moltes incoherències pel que fa a presentació de continguts i retolació de les peces. Ens trobem en vitrines on no hi ha cap rètol que identifiqui els objectes, vitrines on s'identifica el jaciment d'origen però no els objectes. Per altre banda quan hi ha rètols d'objectes aquests no ofereixen una informació apropiada, per identificar-lo i saber per que s'utilitzava, ni aquesta informació es la mateixa en tots els rètols, ni la tipografia utilitzada es la mateixa al llarg del recorregut del museu. Tot això fa que la informació que es dona sigui molt poca i heterogènia, i sobretot fa que en contades ocasions es posi en valor l'objecte exposat. El museu no ofereix al visitant l'accés a la informació dels objectes, sense la qual cosa aquest no podrà valorar-lo ni apreciar-lo en tota la seva dimensitat.

Accions 2015

- Donat que les obres afecten a tot l'espai expositiu no es preveuen accions en aquests àmbit, llevat de la substitució d'objectes que actualment es troben al magatzems per alguns de les vitrines. Cal substituir el gran nombre de fragments per peces menys fragmentades que actualment es troben al Fons del Museu.

Accions a llarg termini

- Cal un revisió/reforma de l'espai expositiu, tant en continguts, com en la presentació dels objectes. Plantegem una reforma museològica i museogràfica de tot el Museu de Menorca. Reforma que es podria fer per sales, sempre dins una mateixa línia de disseny i criteris per tot el museu.

6. Difusió i comunicació

El museu no té cap programa d'atenció al visitant, no disposa de cap servei de visites guiades, no disposa d'una política de comunicació, no disposa de cap programa d'activitats, no disposa d'una política d'exposicions....podem afirmar que es un museu que viu d'esquena a la societat. Si es tractes d'un hospital ningú entendria que els metges només es dediquessin a investigació, tancats dins els seus laboratoris i sense un servei de visites pels malalts, doncs això es el que passa al Museu de Menorca.

Públic

Tota aquesta política de gestió ha portat que el passat 2014 el públic local només fos el 13% del públic total del museu. Xifra que s'ha vist augmentada respecte el 2013, on el percentatge només era del 7%, degut a l'exposició de "Calvet, fins aquí", que va portar molt públic menorquí. Sóc totalment conscient que aquest es el públic que costa més que vingui al museu però es on el museu ha de posar tots els seus esforços per canviar aquesta tendència. Amb aquest objectiu s'elaborarà el pla de treball de 2015. Caldrà també revisar taxes i horaris, i establir un horari per les visites en grup.

Comunicació

Quan parlem de comunicació en un museu cal ser conscients que ens referim a tot allò que fa referència a totes les accions i actes que fa al museu per contactar amb el públic, per tant el nom, el logotip, l'imatge, els horaris, les taxes, la presentació dels objectes, les activitats, l'atenció al públic per part del personal de recepció, tot això es comunicació. Així doncs i per tot el que s'ha explicat en aquest document, la comunicació del museu es un aspecte que cal millorar. Per altre banda la web del museu es totalment inoperativa, no hi ha presencia del museu en els *massmedia*, es a dir que l'ús de les tecnologies TIC es nul·la.

En aquest camp al igual que en el de la difusió, que ahora estan molt relacionats, es on caldrà posar el màxim esforç. El museu està totalment desfasat respecte a les tendències actuals de comunicació i difusió de les institucions museístiques.

Accions 2015

- Redisseny del logotip del museu, modernitzar-lo. S'ha parlat amb l'empresa *Roseta y Oihana*.
- Desenvolupament del manual d'identitat, concepte del museu que volem transmetre i catàleg de les imatges representatives de la col·lecció i l'edifici del museu.
- Creació d'una pàgina de facebook. (ja està en actiu)
- Creació d'un blog.

- Creació d'una pàgina web. Aquesta acció es planteja per finals d'any, ja que primer cal elaborar tots els continguts, tenir un mínim d'activitats didàctiques i dissenyada la imatge del museu.
- Nou rètol d'horaris a la façana del Museu. Pancarta nominal a la façana del museu. Revisió de les indicacions externes del museu. Un cop establir el nou manual d'identitat.
- Revisió de la gestió de la botiga del museu i creació d'una línia de productes de marxandatge.
- Buscar formules de col·laboració amb agents turístics.
- Es presenta l'esborrany del Projecte Educatiu del Museu (annex 11.1) a partir del qual s'han d'elaborar les activitats didàctiques. Per aquests projecte caldrà contar amb personal extern. Cal ser molt conscients que dur a terme un projecte educatiu requereix el seu temps, dos o tres anys es un període raonable. Per altre banda podríem posar-nos com acció per aquest 2015, presentar, el proper juliol a les escoles 3 o 4 activitats, a part d'activitats paral·leles.
- Establir contacte amb el professorat per treballar conjunts en les activitats didàctiques destinades al públic escolar. Es podria plantejar una trobada entre els directors dels diversos centres i el museu per establir línies de treball.
- Elaboració d'activitats familiars per les següents èpoques de vacances escolars: Setmana Santa, estiu i Nadal, sense deixar de banda les festivitats locals.
- Participació en "La Nit dels Museus", en el "Dia Internacional dels Museus" i el "Dia Internacional del Turisme", entre altres a considerar.
- Revisió dels actuals horaris del museu, cal establir uns horaris i un mínim de termini de temps per contractar visites guiades i tallers. (annex 11.2.)
- Exposició juny-setembre. M'he reunit amb Anna Bagur, que hem va plantejar una exposició amb l'artista Nuria Román. Proposa fer una exposició més col·lectiva, d'uns 4 o 5 artistes amb un fil conductor. Nuria Roman proposa com a fil conductor el paper de la dona com a cuidadora.

Accions a llarg termini

- Creació d'una política d'exposicions temporals. S'hauria d'obrir dues línies, una d'exposicions per donar a conèixer el fons del museu i altra d'artistes contemporanis. L'historial de les exposicions realitzades fins ara seria el document base per començar a treballar.

7. Seguretat

El museu no disposa del Protocol d'emergència, informe obligatori segons la Llei 4/2003 de 26 de març, de museus de les Illes Balears.

Aquest museu es va obrir l'any 1998 sense la corresponent llicència d'obertura, segons m'informa el sr. José Antonio Moreno, arquitecte del Ministerio de Educación, Cultura y Deportes.

Les obres que s'han dut a terme han servit per condicionar el museu i poder demanar a l'ajuntament de Maó, el permís per les obres de reforma i acondicionament del museu.

Accions a llarg termini

- Serà un cop finalitzades les obres esmentades que es podrà realitzar el protocol d'emergència ja que bona part de les obres tenen com objectiu pal·liar totes les irregularitats en temes de seguretat que pateix actualment el museu.

Per tant es deixen aparcades les obres que s'haurien de realitzar per subsanar l'actual sistema d'alarmes, tal com ens indica el sr. Moreno, ja que el nou projecte contempla, com ja hem dit, tots els aspectes referents a la seguretat del museu. Aquest mateix criteri es seguirà pels aspectes de senyalització dels elements de seguretat i sortides d'emergència.

8. Recursos humans

Els recursos humans del museu són, actualment els següents:

Director: Carolina Desel

Administrativa: Paula Villalonga

Auxiliar administrativa: Cristina Andreu

Ordenança: Bárbara Gálvez, Gabriel Goñalons, Caterina Sintes, Miquel Vázquez i Octavi Pons

Restauradora: (dotada, però sense personal que l'exerceixi)

El problema més important referent a personal es que no disposem de restauradora i donades la situació actual, explicada en l'apartat de magatzem, això complica molt les coses. S'ha parlat amb el Govern Balear, els passos a seguir perquè es creï el borsí són:

S'ha enviat una carta signada per la consellera de Cultura del Consell Insular, adreçada al director general de cultura del Govern Balear, instant a funció pública perquè creï el borsí. En la carta s'ha adjuntat l'informe de la direcció del museu on s'especifica la necessitat d'aquest lloc de treball.

Actualment el personal no disposa d'un sistema informàtic de control d'horaris, s'ha parlat amb sr. Marqués i s'està fent els tràmits necessaris per solucionar el problema.

Es va passar al personal del museu una enquesta sobre riscos psicosocial, a grans trets els resultats marquen alguns aspectes a millorar:

- Buscar més flexibilitat en l'elecció dels dies personals.
- Marcar 48 hores seguides de descans, tal com marca la llei.
- Marcar pautes de descans.
- Més comunicació en l'organització del treball.
- Gestió horitzontal, ja que s'aprecia una institució molt jerarquitzada.
- Ofertar formació en temàtica museològica.
- Informar sobre formació i promoció interna.
- Establir funcions del personal.
- Regularització de salaris i categories laborals.

Accions a dur a terme 2015

- L'acció prioritària es obrir el borsí de la plaça de restaurador del museu.
- S'ha acordat amb el personal de recepció elaborar els horaris de treball trimestralment per tal d'agilitzar i humanitzar aquest tema, ja que era una de les queixes que s'ha fet arribar a direcció. El primer trimestre del 2015 només hi haurà una persona a recepció, les altres dues es dedicaran a treball intern, bàsicament en el trasllat del magatzem.
- Es duran a terme una sèrie de visites guiades pel personal de recepció, amb l'objectiu que coneixin millor la col·lecció del museu i donar així un millor servei a l'usuari.
- Segons el "Quadre personal centres culturals Menorca" del Govern Balear, el número de places del museu són 21 i actualment el museu té 8 treballadors. No s'acaba d'entendre que un museu com aquest només disposi d'un treballador, amb el lloc de treball regularitzat, amb estudis superiors. Si volem que aquest museu tiri endavant i esdevingui un lloc de referència per tots els menorquins, cal replantejar-nos molt seriosament la qüestió del personal.
- S'ha establert una reunió setmanal amb tot el personal del museu, l'objectiu es reforçar la comunicació interna del museu i que tot el personal estigui assabentat d'allò que es fa en el museu.

9. Recursos econòmics

Els recursos econòmics del museu provenen dels pressupostos del Consell Insular de Menorca.

Ingressos del museu

Es proposa una revisió de les taxes (annex 11.4).

Per altre banda, també caldrà revisar el lloguer i us de les sales del museu i establir un protocol d'us, que actualment desconec si existeix.

10. Relació amb altres institucions

A Menorca hi ha moltes associacions culturals i de lleure prou significatives i apropiades per establir línies de treball conjuntes. Crear sinergies amb aquestes institucions seria un dels objectius del museu a curt i a llarg termini.

Podríem començar per les següents(en algunes actualment ja s'està col·laborant):

Escoles i Instituts d'educació formal de Menorca

Si volem elaborar un Projecte Educatiu caldria contar amb la col·laboració d'aquest col·lectiu.

Amics del Museu de Menorca

S'ha acordat establir una reunió per reiniciar les possibles línies de col·laboració, a part de les excavacions arqueològiques ja en marxa.

IME

Actualment s'està col·laborant amb el "Curs de realització d'itineraris Historicoculturals i Naturals a Llevant Menorquí".

Ateneu, científic, literari i artístic de Maó

S'ha parlat amb la seva presidenta, sra. Orfila. Una possible col·laboració a tres bandes, on l'altre agent seria el Museu Hernández Sanz - Hernández Mora, tinc pendent una reunió amb la regidora de cultura de l'ajuntament de Maó, seria una exposició sobre el món romà a Menorca.

Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Menorca

Proposo implantar el programa "Art and Dementia" elaborat pel MOMA de New York, que permet fer visites guiades amb afectats per aquesta malaltia i el que es més important amb els seus cuidadors.

Fundació Destí

Fundació per a Persones amb Discapacitat de Menorca

Relació bàsica si volem esdevenir un museu inclusiu.

IES Joan Ramis

Actualment s'està col·laborant amb l'organització de l'exposició del 150 aniversari, que tindrà lloc a les sales d'exposicions temporals del museu durant els mesos de març –juny, i de les IX Jornades d'instituts històrics, que tindrà lloc el 30 d'abril i 1 de maig.

11.1. Projecte educatiu del Museu (esborrany)

Museu de Menorca. Esborrany del Projecte Educatiu del Museu. Línies generals per la realització d'activitats.

1. Objectius

Objectius generals

- Dinamitzar el fons del museu.
- Donar diferents visions de la col·lecció i diferents lectures de les disciplines que pertocuen a partir dels objectes i temàtiques del fons del museu.
- Donar una visió del museu com una entitat lúdica, participativa i propera a la ciutadania.
- Augmentar el nombre de visitants, sobretot locals.
- Donar a conèixer la col·lecció del museu al públic local i no local
- Rendibilitzar el museu en els aspectes didàctics i de societat.
- Proporcionar una opció d'educació no formal i informal al món educatiu
- Millorar l'experiència museal oferint una visita més lúdica i agradable.
- Proporcionar recursos per complementar els punts dèbils de l'exposició permanent.
- Sensibilitzar sobre la importància del patrimoni cultural menorquí i la seva conservació.
- Potenciar l'experimentació i el diàleg entorn el patrimoni menorquí.
- Fer del Museu de Menorca un museu inclusiu.
- Fer un museu no unidireccional sinó dialògic amb el públic, tot apel·lant l'emoció.

Objectius didàctics

- Procurar un apropament al patrimoni cultural menorquí provocant en el públic experiències positives, divertides i significatives.
- Atendre als diferents col·lectius tenint present les seves característiques i necessitats.
- Fomentar la interdisciplinarietat i transversalitat dels coneixements.
- Relacionar el passat amb l'actualitat.
- Tenir present la ciència i els seus mètodes de treball: plantejar dubtes, investigar, recollir dades, construir hipòtesis...
- Promoure l'emoció i l'empatia com a eines per apreciar el patrimoni.
- Promoure la sensació i la sensorialitat: tacte, olor, so...com eines d'integració d'elements externs a l'individu.
- Tenir present que la motivació és un component clau en l'aprenentatge.
- Treballar la diversitat en sentit ampli.
- Fomentar les capacitats presents en diferents tipus cognitius mitjançant l'ús d'una diversitat de metodologies didàctiques que no suposin la mera assimilació de coneixements (per exemple: saber observar, comparar, relacionar, interpretar...)
- Fomentar l'acció, l'experimentació, la manipulació...com a formes d'obtenir millors

resultats en el plànol cognoscitiu i lúdic (segons el constructivisme mitjançant l'experiència podem conèixer i reemplaçar les idees preconcebudes, que sovint porten a errors i impedeixen la incorporació de nous coneixements doncs només podem inserir nous coneixements si es reorganitzen els previs). Basar-nos en l'aprenentatge constructivista i experiencial.

- Emprar els set tipus de facultats que, segons les teories constructivistes, formen part de la intel·ligència múltiple: lingüística, lògic matemàtica, espacial, musical, corporal cinestèsica, interpersonal i intrapersonal, com a forma d'arribar a més persones.
- Tenir present que totes les activitats han de tenir en compte criteris d'accessibilitat, diversitat cultural i religiosa.
- Integrar i explicar la sostenibilitat, igualtat, solidaritat...
- Proporcionar diferents formats d'activitats per arribar al màxim de públic possible
- Treballar l'objecte com a font primera de coneixement i com a forma de millorar la interacció entre el museu i el públic, el procés d'aprenentatge, el grau d'empatia i la comunicació. Basar-nos en la didàctica de l'objecte.
- Provocar la creació.
- Promoure la participació i el dinamisme en general.
- Fomentar l'esperit crític.

2. Públic destinatari

Públic escolar

En aquest grup s'inclou educació infantil, primària (per cicles), secundària (per cicles), batxillerat, cicles formatius...es a dir tota l'educació formal.

Cal tenir present en tot moment el currículum oficial (weib.caib.es/Normativa/Curriculum_IB). Cada activitat ha d'especificar les àrees, els objectius i els continguts que es treballen en la proposta.

Materials educatius: guia del professorat, visita guiada, tallers, quaderns didàctics...

Públic juvenil

Aquest públic és molt poc freqüent en el museu, llevat de quan ho fa en forma de públic captiu.

És un grup de públic que normalment de poca oferta cultural, seria doblement important implicar-lo activament en la creació de recursos. Cal tenir present en tot moment les eines TIC. En aquest cas ens hauríem de basar en la pedagogia significativa (basada en mecanismes de descobriment, expressió, diàleg...)

Públic familiar

Aquest tipus de públic necessita que la visita sigui amena i no massa llarga. El contingut i el llenguatge no poden ser massa intel·lectuals ni massa extensos.

Es poden oferir tallers, pels fiets, però cal pensar a crear recursos per a la visita lliure a l'exposició, jocs de sala, elements interactius...

Crear activitats que impliquin a tota la família, on els pares no siguin uns simples acompanyants seria també un dels objectius.

Públic amb necessitats educatives especials

En aquest cas estem parlant de persones amb deficiències psíquiques i/o físiques. Si realment volem esdevenir un museu inclusiu, caldrà oferir activitats que s'adaptin a cada tipus de necessitat, física o psíquica.

Docents/investigadors/universitaris

Públic adult

En aquest grup considerarem als visitants de la franja de 30 a 64 anys, sigui quina sigui la seva condició, local, turística i especificitat (toxicomania, delinqüència, marginació...)

Públic de la tercera edat

Aquest tipus de públic majoritàriament arriba en forma de grups en viatges concertats, estem doncs davant un públic captiu. Un públic, que una vegada ha visitat els serveis, es cansa ràpidament. La seva visita, i aprenentatge, no és lineal explora el museu sense objectius, tendeix cap a un aprenentatge més visual que intel·lectual.

Un altre subgrup d'aquesta franja d'edat seria el local, contactar amb casals de jubilats, o residències, per investigar quines activitats els podria interessar seria una bona manera d'atraure aquest públic.

Públic online

A tenir present quan s'elabori la pàgina web.

3. Línies de treball

- Conferències i jornades.
- Tallers
- Exposicions temporals
- Recorregut de l'exposició permanent (visita guiada o autoguiada, a través de diferents suports i estratègies d'orientació)
- Experimental (espectacles; obres teatrals, *living history*...)
- Concerts
- Concursos i premis
- Itineraris exteriors
- Col·laboració amb altres institucions

11.2. Horaris i taxes actuals

Horari

Novembre a març

De dimarts a divendres de 9:30 - 14:00

Dissabte i diumenge: 10:00 - 14:00

Dilluns i festius tancat

Abril a octubre

De dimarts a dissabte: 10:00 - 14:00 / 18:00 - 20:30

Diumenge: 10:00 - 14:00

Dilluns i festius tancat

Taxes

Entrada individual: 2,40€

Carnet jove, carnet d'estudiants i professors: 1,20€

Grup de 15 o més persones: 1,80€

Nens (fins a 12 anys) i jubilats: gratuït

Gratuït dissabte capvespre i diumenge matí.

11.3. Proposta d'horaris

(Aquesta proposta s'ha d'acabar d'estudiar, no he tingut el temps suficient, s'han d'efectuar alguns canvis per donar més cobertura i racionalitzar el període d'abril a octubre)

Novembre a març

De dimarts a divendres de 9:30 - 14:00

Dissabte i diumenge: 10:00 - 14:00

Dimecres : 16:00 – 19:00

(obert per visites de grup, sota petició de 15 dies)

Dilluns i festius tancat

Abril a octubre

De dimarts a dissabte: 10:00 - 14:00 / 18:00 - 20:30

Diumenge: 10:00 - 14:00

Dilluns i festius tancat

11.4. Proposta de taxes

PREUS ENTRADA

Tarifa normal (preu per persona) 3,00€

Tarifa reduïda (preu per persona) 2,00€

- Persones majors de 65 anys
- Pensionistes.
- Titulars del carnet d'estudiant.
- Titulars del carnet jove
- Titulars del carnet de familiar nombrosa o monoparental
- Grups culturals
- Tarifa de grup (mínim 15 persones)

Tarifa de franc

- Persones sense treball.
- Menors de 18 anys.
- Membres de l'ICOM (Consell Internacional de Museus)
- Membres d'associacions, entitats i institucions que tinguin signat un conveni amb finalitat cultural i/o de promoció amb el Museu de Menorca o el Consell Insular de Menorca.
- Amics del Museu de Menorca.
- Tots els visitants del 18 de maig, Dia Internacional dels Museus.
- Tots els visitants de dissabte al capvespre i diumenges.
- Grups escolars acompanyats amb professors
- Docents amb carnet acreditatiu
- Discapacitats amb targeta acreditativa

VISITES GUIADES MUSEU (sota prèvia petició de 10 dies)

- Grups de 25-30 persones: 40€ + preu de l'entrada
 - Grups de 15-25 persones: 30€ + preu de l'entrada
 - Grups de menys de 15 persones: 25€ + preu de l'entrada
 - Itineraris educatius adreçats a grups escolars: 30€ per grup
- S'aplicarà un 20% de descompte a les agències de viatges, o promotors turístics.
- Queden exempts d'aquestes taxes tots els escolars i entitats culturals, o associacions sense ànim de lucre de Menorca.

TALLERS DEL MUSEU

Preu per persona i taller: 3€